

[Bjørner.]

man bør ikke gøre noget i Retning af at forskertse denne Vælgernes Ret eller at gøre den illusorisk.

De Bemærkninger, jeg har gjort med Hensyn til Lovforslagets § 23, gælder ogsaa med Hensyn til § 43, Bestemmelsen om, at der kun tildeles et Parti Tillægsmandater, saafremt det har opnaaet mindst eet Kredsmandat eller mindst 60 000 Stemmer. Dette forekommer ganske urimeligt og bør efter vor Mening udgaa af Forslaget.

Nu hørte vi i Gaar af det ærede Medlem Hr. Holger Eriksen, at det var generende med Smaapartierne, der optog eller spildte Rigsdagens Tid, saa jeg skal ikke forlænge denne Debat, men jeg haaber dog, at der i det, jeg har sagt, skal være nogle Tanker til Overvejelse for Udvalget.

Det ærede Medlem Hr. Kristen Amby var i Gaar inde paa den Betænkning, der er afgivet af „Frit Danmark“s Valglovsgruppe, og den har ogsaa været nævnt her i Dag. Dette Udvalg bestod af Folk fra samtlige her paa Rigsdagen repræsenterede Partier, og ogsaa jeg føler Trang til at fremhæve det udmærkede Stykke tværpolitiske Arbejde, der her er gjort med Hensyn til at finde frem til et Forslag til Valglov, som tager berettiget Hensyn til Partiernes Interesser, men samtidig, og navnlig, lader den enkelte Vælger beholde den fulde Ret over sin Stemmeseddel — det har han jo Krav paa.

Jeg skal ikke komme ind paa en nærmere Gennemgang af dette Forslag; det mest tiltalende ved det er efter min Mening dette, at Mandaterne skal fordeles paa de enkelte Landsdele efter deres Folketal, og saa dette, at der gives Anledning til en subsidiær Afstemning. Jeg er enig i, at en Valglov efter disse Retningslinier vil betyde en Styrkelse af Folkestyret, og jeg mener ogsaa, det uden Vanskelighed vil kunne lade sig praktisere med denne subsidiære Afstemning. Det har allerede været nævnt, at man i Irland uden Vanskelighed har praktiseret dette System baade til Rigsdagsvalg og til kommunale Valg, og der er vel ingen, der vil hævde, at det irske Styre har været svagt — vi ser i Aviserne i Dag, at de Valera først gik i Gaar efter at have siddet fast i Sadelen i 16 Aar. Og naar man hører, at Systemet har været brugt i 1944

i Italien ved Byraadsvalg i Atri, hvor 20 pCt. af Befolkningen er Analfabeter, og hvor der dog kun var mindre end 3 pCt. ugyldige Stemmesedler, vil vel ingen vove at paa-staa, at man skulde have nogen Betænkelighed med Hensyn til, hvorvidt danske Vælgere skulde være i Stand til at klare et Valg efter samme Fremgangsmaade.

Vi anerkender fra vor Side — saadan som det fremgaar af de Bemærkninger, jeg har fremsat — det Forsøg, der gennem det foreliggende Lovforslag er gjort paa at skaffe Vælgerne en mere retfærdig Repræsentation, omend vi finder, at Hensynet til Partierne har været for dominerende, men vi er Modstandere af Forslagets Tendens til at begrænse Adgangen for nye Partier til at deltage i det politiske Liv. Vi kunde i langt højere Grad, end Lovforslaget giver Udtryk for, ønske Vælgernes Indflydelse styrket — de Bemærkninger, der i saa Henseende kom fra det ærede Medlem Hr. Steen, deler jeg ganske —, og jeg vil ogsaa haabe, at de Tanker, der i saa Henseende er fremsat, vil komme til at præge Arbejdet i Udvalget.

Med disse Bemærkninger skal jeg tilsige vor Støtte til en Realitetsbehandling af Lovforslaget.

Skov Jørgensen: De ærede Ordførere har venligst ladet mig forstaa, at Hovedstadens Venstre er den ydre Foranledning til det forelagte Lovforslag. Det er min Opfattelse, at den nugældende Valglov ikke er god, og det maa derfor være mig tilladt til en Begyndelse at takke for den Anerkendelse af Hovedstadens Venstres første Programpunkt, som vi maa finde deri, at denne Sag er rejst. Men uden at genoplive en tidligere Debat maa jeg til den Form, flere af de ærede Ordførere har brugt for at gøre mig delagtig i denne deres Opfattelse, blot sige, at „man mærker Hensigten og bliver forstemt.“ Erfaringer fra de kantede Møder, Oprindelsen af de talrige Underskrifter, hvorpaa vi startede, og selve Tilslutningen ved Valget er blandt de Fingerpeg, der viser mod en anden mulig Bedømmelse af maaske mindre subjektiv Karakter.

Det har ikke været særlig vanskeligt at finde Forstaaelse for, at det var uholdbart at opretholde en Valglov, der berøvede 40 000—50 000 Vælgere i København enhver reel Form for Udøvelse af Valgret. Og